

Två muslimska kvinnliga doktorander i Egypten sökte upp kristne professorn i islamologi med en fråga. "Vi tycker mycket i kristendomen är intressant och givande. Men en sak kan vi inte förstå. Hur kan ni säga att Gud är som en herde? Vet ni hur herdar luktar?"

Han är värsta sortens grovarbetare, arbetar dag och natt utan pauser. Lägst i samhällsrankingen bland de många egenföretagarna. Smutsig, utvakad, känner sina får, ofta lite asocial. Rätt duktig på att valla, se möjligheterna till nytt bete. Men vet ni hur han luktar?"

Herdestaven har framför allt tre funktioner. 1: Samla hela flocken, med staven får man en grym räckvidd. 2: Med staven kan en skicklig herde plocka in fåren, en och en och kolla lite extra, lite parasiter, lite skabb, eller hur är det med tänderna? 3: Samtidigt hålla distansen, inte prägla lammen på människa. Här och var i den kristna konsten är staven segertecknet efter uppståndelsen. Nu vet vi vem som offrade sig, som är starkare än själva döden.

Han som har staven säger alltså **JAG ÄR DEN GODE HERDEN**. Grovarbetaren, den lägste, som luktar fysiskt arbete. När JESUS KRISTUS här använder ordet "**god**" betyder det inte snäll, ömsint och mesig utan tvärtom den riktige, den sanne, den det egentligen handlar om, som aldrig gjort uppror mot den himmelske Fadern och förklarat sig självständig. Kampen på liv och död som vi följde för två veckor sen stod mellan honom som gjort uppror och förklarat sig självständig (idag av Jesus kallad vargen) och honom som säger "Jag är den gode herden". Vargen uppmuntrar egoism, roffa åt sig och stå likgiltig för andras lidande. Ett psykopatbeteende. Herden, som motsats, älskar och känner fåren.

Även ordet "**känna**" läser vi lätt som "ha intellektuell kunskap om, känna till". Men i bibeln används ordet med den ursprungliga konkreta innebörden "ha beröring med", det vill säga leva i ständig kontakt och gemenskap med. I äldre svenska översättningar av bibeln används ordet för den intimaste beröringen mellan människor. "Abraham kände Sara och hon födde Isak"...

Fåren känner JESUS KRISTUS. De står i ständig beröring, intensiv kontakt och gemenskap med honom.

Två tillämpningar av detta, **den individuella först**:

1. Jesus är **din gode herde** som ger sitt liv för dig. Tänk dig att en bagge i en fårhjord kunde göras moraliskt ansvarig för vad han gör. Normalt följer han ju bara sin instinkt. Men nu ansvarig. En dag dyker han under eltrådarna, störtar in på närmsta skolgård, stångar två av barnen blodiga. När djur åstadkommer så stor skada avlivas de omedelbart. Men nu hade den här baggen en märklig herde. Just innan baggen skall avlivas söker herden upp polisen, ställer sig mellan fåret och tjänstevapnet, o säger: Skjut mig istället. Herden ger sitt liv för fåret. Besynnerligt skulle vi tycka. Polisen skulle invända: Nej, det är alldeles för högt pris. En människas liv är ju mycket mer värt än en tackas. Herden säger: Jag älskar det här fåret så fantastiskt mycket, jag ställer mig i vägen. Skulden är betald. Herden ger sitt liv för fåren. Han dog för att du skulle leva. Han gick frivilligt i döden - för dig.

Nu talar JESUS KRISTUS allvar idag.

Det finns **lejda herdar**. Människor omkring dig och ibland du själv som fått herdeansvar bland människor men smiter undan, som inte bryr sig, som bara ser till sitt eget. Som säkrar egen vinning o bekvämlighet först, som låter mitt eget stora pösiga "jag" regera. Som flyr när han ser vargen komma. Den här inställningen, som finns hos alla, är lierad med ovännen, fienden, den

som trasar sönder. Djävulen. Vargen.

Då blir fåren **utan herde**. Vilsna, egotrippade. Den lejde försvinner, låter oss driva för vinden. Människan lämnad åt sig själv förgör sig själv. Lämnad utan herde, utan förankring drivs människovärdet i botten, livet blir godtyckligt. Grundvärden ifrågasätts.

Vi behöver en personlig herde. En som känner oss på djupet. Så att du kan göra som han. Offra dig. Släppa det krampaktiga taget. Inte ha dig själv, ditt "jag" som herde - utan JESUS KRISTUS.

Den andra tillämpningen gäller **det kollektiva**. Alla de sammanhang där vi rör oss tillsammans.

2. Nyss nämnde jag att staven för samman människor med väldig räckvidd. Vi behöver en god herde som för oss samman och som leder till gröna ängar. Individualismens dagar är räknade. Nu får det vara slut på glorifierandet av ensamheten.

Den gode Herden vill vara herde för familjen, umgänget, samhället. Han vill inspirera till utgivande kärlek. Uppoffrande, utan beräkning. Slösande. Det handlar om att vara rädd om gemenskaper, sammanhang där jag får mötas, se, uppleva direkt utan skärmbilder emellan. Som en glad uppmuntran från herdesöndagen hör du alltså: Prioritera såna sammanhang! Herden för oss samman till konst, musik, dikter, fotboll, opera, gudstjänst - de kollektiva upplevelserna vi upplever på plats är nyttiga o gudsbejakande och helt i herdens tanke med sin mänsklighet. "De behöver vara mer med varandra. Jag föser dem samman".

Var alltså rädd om de minuter en normalfamilj sitter ned och pratar med sina barn. Värna om den gemensamma måltiden, utan tidningar, tv eller telefoner. Ge av din tid - för dem som behöver dig. Gör en samhällsinsats som ingen ser – någon måste ta ansvar. För att tjäna, för att hjälpa. Den gode herden manar på oss, som kollektiv. Gå!

Även här finns **en lejd herde**. Som uppmuntrar till gruppegoism och kärlek och omsorg men bara till dem är lika vettiga som jag. Lika troende, samma intressen, samma bakgrund... Djävulen vill passivisera, förlama, trivialisera, trasa sönder gemenskaper... Lura oss att tro att vi redan upplevt allt. Att allt kan upplevas framför tvn. Att själv är bäste dräng. Så är det inte.

Då blir gemenskapen, samhället, familjen **utan herde**: Ingen bryr sig längre. Rösterna hörs oroväckande ofta. Samhället har blivit kallt, likgiltigt upptäcker man. Ingen går på teater eller fotboll, ingen vågar bli politiker. Jag sköter mitt. Du får mikra din egen mat, jag ser på tv.

Den gode herden går då fram och ställer sig mellan ondskan, kylan och egoismen och oss. Med sitt exempel visar han vägen framåt. Jo, han dog. Kylan och likgiltigheten såg ut att vinna. Men påskdagsmorgonens triumf vänder upp och ned på allt. Kärleken tinade upp den mest djupfrusna hårdhet. Herden gav sitt liv för din familj, för dina sammanhang där du träffar folk. Kärleken vann. Livet segrade. Gå du och gör som han.

Carl Sjögren
kyrkoherde Svenska kyrkan Mölndal

